

FIN-CLARININ TYÖJÄRJESTYS

SISÄLLYS

1. Nimi ja tausta	1
2. Tavoitteet	1
3. Jäsenyys ja panostukset	2
4. Koordinoiva organisaatio	3
5. Johtoryhmä ja sen tehtävät.....	3
6. Johtoryhmän kokoukset.....	4

---

1. Nimi ja tausta

Konsortion nimi on FIN-CLARIN ja se jatkaa aiesopimuksella vuonna 2007 perustetun ja siitä lähtien toiminnassa olleen *Kieliresurssikonsortion* tehtäviä, jonka se myös korvaa. Jatkossa FIN-CLARINia kutsutaan *konsortioksi*.

Common Language Resource and Technology Infrastructure (CLARIN) on Euroopan-laajuinen hanke kielivarojen ja kielityökalujen tutkimusinfrastruktuurin rakentamiseksi. CLARIN vakinaistuu valtioiden väliseksi CLARIN ERIC -nimiseksi eurooppalaiseksi tutkimusinfrastruktuurikonsortioksi (ERIC).

2. Tavoitteet

FIN-CLARINin kuten myös CLARIN ERICin yleisenä tavoitteena on uudistaa tapoja tehdä humanistista tutkimusta ja koota nykyään hajallaan olevia kielivaroja ja -työkaluja yhdessä toimivien keskusten verkostoon, josta ne ovat tutkijoiden ja opiskelijoiden helposti käytettävissä. CLARIN mahdollistaa käyttäjille aineistojen löytämisen ja tarvittavien lupien saamisen sekä takaa palvelujen ja materiaalien yhteensopivuuden Euroopan-laajuisesti. Suomalaiset tutkijat liittyvät eurooppalaiseen CLARIN-infrastruktuuriin FIN-CLARINin kautta sen luoman teknisen infrastruktuurin avulla.

Konsortion tavoitteena on

- 1) toimia CLARIN ERICin edellyttämänä kansallisena konsortiona CLARIN ERICissä sovittujen periaatteiden ja sääntöjen mukaisesti,
- 2) luoda CLARIN ERIC -yhteensopiva tekninen infrastruktuuri ja CLARIN-keskus Suomeen,
- 3) luoda uusia CLARIN-yhteensopivia kielivaroja ja -työkaluja käytettäväksi ja tallettavaksi sopiviin CLARIN-keskuksiin,
- 4) saattaa olemassa olevat ja tulevat kansalliset kielivarat ja -työkalut kotimaisten ja ulkomaisten käyttäjien saataville tallettamalla ne sopiviin CLARIN-keskuksiin ja vastaavasti saattaa ulkomaiset kielivarat kotimaisten tutkijoiden saataville,

- 5) kerätä ja luoda kansallisten kielten kirjoitettujen ja puhuttujen aineistojen sekä työkalujen perusvälineistö (ns. Basic Language Resource Kit, BLARK),
- 6) edistää konsortion jäsenorganisaatioiden ja muiden organisaatioiden sekä yritysten välistä yhteistyötä päämäärien saavuttamiseksi.

Konsortio on pitkäaikaista yhteistyötä varten ja sen tarkoituksena on toimia niin kauan kuin CLARIN ERICKin toimii.

3. Jäsenyys ja panostukset

Konsortiossa on jäsenorganisaatioita ja liittännäisjäseniä.

Konsortion varsinaisia jäseniä eli *jäsenorganisaatioita* voivat olla Suomessa kotipaikkaansa pitävät yleishyödylliset organisaatiot, joiden toiminnan katsotaan liittyvän läheisesti konsortion päämääriin. Erityisestä syystä jäsenorganisaatioksi voidaan ottaa myös organisaatio, jonka toiminta on kaupallista.

Jäsenorganisaatiot allekirjoittavat jäseneksi liittyessään *konsortiosopimuksen*, jossa liittyvä organisaatio sitoutuu tukemaan konsortion tavoitteita sekä osallistumaan konsortion toimintaan ja panostuksiin siten kuin konsortiosopimuksessa ja tässä työjärjestyksessä todetaan.

Konsortiosopimuksen allekirjoittaa eli konsortioon liittyy virallisesti koko jäsenorganisaatio. Jäsenorganisaation tulee selvittää sisäisesti, mitkä organisaation eri tahot ovat mukana konsortion toiminnassa ja mikä näistä tahoista paikallisesti koordinoi FIN-CLARINiin liittyviä asioita.

Jäsenorganisaation tärkeimpiä jäsenyysetuja ovat oikeus asettaa edustajansa konsortion johtoryhmään ja käyttää äänioikeutta, oikeus osallistua konsortion toimintaan ja päästä osalliseksi CLARIN-infrastruktuurin hyödyistä.

Liittymällä konsortioon jäsenorganisaatiot sitoutuvat konsortiosopimuksen liitteessä lueteltuihin panostuksiinsa sekä

- 1) edistämään kielivarojen saamista tutkimuksen ja muiden tarvitsijoiden yhteiseen ja mahdollisimman vapaaseen käyttöön kansallisesti ja kansainvälisesti,
- 2) kehittämään mahdollisimman avointa ympäristöä, jonne kielimateriaalit sijoitetaan siten, että ne ovat mahdollisimman laajalti ja helposti käytettävissä CSC:n Kieli-pankissa, Kotimaisten kielten keskuksen aineistopalvelussa ja/tai muussa CLARIN-palvelukeskuksessa aineistojen laadun ja tarjottavien palveluiden mukaan,
- 3) edistämään eurooppalaisen infrastruktuurin muodostumista kielivarojen vastavuoroisen kansainvälisen yhteiskäytön toteuttamiseksi sekä kielivarojen käytön edellyttämien korkealaatuisten palveluiden kehittämiseksi sitoutumalla CLARIN ERICKin tavoitteisiin ja sääntöihin sekä
- 4) toimittamaan oman organisaationsa osalta konsortion vuosikertomuksen edellyttämät tiedot.

Mikäli jäsenorganisaatio toimii törkeästi vastoin CLARINin tavoitteita, laiminlyö sille mahdollisesti luotettuja tehtäviä tai muulla tavoin osoittaa piittaamattomuutta konsortion

toimintaa kohtaan, eikä korjaa menettelyään viipymättä kirjallisen huomautuksen saatuaan, voi johtoryhmä erottaa jäsenorganisaation.

Liitännäisjäsenet ovat organisaatioita, jotka haluavat toimia yhteistyössä konsortion kanssa ja joiden toimiala liittyy läheisesti konsortion tavoitteisiin esimerkiksi siten, että niiden hallussa on merkittäviä kieliaineistoja tai -työkaluja, joita voidaan saada FIN-CLARINin piiriin. Liitännäisjäsenyyden hyväksyy konsortion johtoryhmä. Liitännäisjäsenet eivät allekirjoita konsortiosopimusta, eivät osallistu konsortion hallintoon, eivätkä sitoudu panostamaan konsortioon.

4. Koordinoiva organisaatio

Konsortion toimintaa johtaa yksi konsortion jäsenorganisaatioista, ns. *koordinoiva organisaatio*. Koordinoivalla organisaatiolla on päävastuu konsortion tavoitteiden toteutumisesta erityisesti Euroopan-laajuisten velvoitusten osalta.

Konsortiosopimus määrittelee, mikä jäsenorganisaatio toimii aluksi koordinoivana organisaationa. Koordinoiva organisaatio huolehtii niistä tehtävistä, jotka OKM valtuuttaa sen hoitamaan CLARIN ERICissä ja joista erikseen sovitaan OKM:n kanssa. OKM päättää konsortion koordinoinnin mahdollisesta siirtämisestä toiselle jäsenorganisaatiolle.

5. Johtoryhmä ja sen tehtävät

Konsortion toimintaa valvoo, ohjaa ja seuraa *johtoryhmä*. Konsortion johtoryhmänä toimii jäsenorganisaatioiden edustajista koottu ryhmä. Kukin jäsenorganisaatio nimeää johtoryhmään oman varsinaisen edustajansa ja tälle varahenkilön.

Johtoryhmän puheenjohtajana toimii koordinoivan organisaation varsinainen edustaja. Puheenjohtaja toimii myös konsortion edustajana CLARIN ERICissä (National Coordinator), jos asiasta on OKM:n kanssa näin sovittu.

Johtoryhmä voi nimetä itselleen esimerkiksi varapuheenjohtajan, sihteerin ja muita toimihenkilöitä tarpeen mukaan.

Erityisiä hankkeita varten johtoryhmä voi nimetä yhden tai useamman jäsenorganisaation edustamaan koko konsortiota.

Johtoryhmän tehtävänä on

- 1) valvoa, seurata ja ohjata konsortion toimintaa ja hallintoa,
- 2) valvoa, seurata ja ohjata muita kieli-infrastruktuuriin liittyviä hankkeita, joiden valvojaksi se on määritelty,
- 3) keskustella konsortion sekä muiden kieli-infrastruktuurin rakentamishankkeiden toimintasuunnitelmista ja talousarvioista ja valvoa niiden toteutumista,
- 4) ottaa kantaa kieliaineistojen infrastruktuurin tiekartan komponenttien toteuttamisen priorisointiin ja eri vaiheiden käynnistämiseen,
- 5) hyväksyä konsortion vuosikertomus,

- 6) päättää jäsenorganisaatioiden ja liitännäisjäsenien valintaperusteista sekä uusien jäsenien ottamisesta sekä jäsenorganisaatioiden irtisanoutumisesta konsortiosopimuksen mukaisesti,
- 7) vahvistaa tarvittaessa konsortion työjärjestys,
- 8) päättää konsortion toiminnassa tarpeellisten toimielinten asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä sekä määrätä niihin kuuluvat toimijat,
- 9) valita muut toimihenkilöt,
- 10) päättää konsortiolle mahdollisesti myönnettyjen määrärahojen käytön yleisistä suuntaviivoista,
- 11) esittää OKM:lle konsortiota koordinoivan organisaation vaihtamisesta,
- 12) suorittaa muut toimialaansa kuuluvat tai siihen liittyvät tehtävät.

Johtoryhmän puheenjohtajan tehtäviin kuuluu

- 1) johtaa, valvoo ja kehittää konsortion toimintaa johtoryhmän päättämien suuntaviivojen mukaisesti,
- 2) huolehtia konsortiota koskevien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta,
- 3) edustaa konsortiota CLARIN ERICissä sekä edustaa myös yleisesti konsortiota OKM:n valtuutusten puitteissa,
- 4) kutsua johtoryhmä koolle ja johtaa johtoryhmän kokouksissa puhetta,
- 5) valmistella johtoryhmässä käsiteltävät asiat,
- 6) päättää konsortiolle mahdollisesti myönnettyjen määrärahojen käyttämisestä,
- 7) vastata konsortion mahdollisten määrärahojen käytöstä huomioiden määrärahojen myöntäjien asettamat ehdot,
- 8) hoitaa ja kehittää konsortion kotimaisia ja kansainvälisiä yhteyksiä,
- 9) suorittaa muut johtoryhmän antamat tehtävät,
- 10) käsitellä ja ratkaista muut asiat, joita tässä työjärjestyksessä ei ole erikseen mainittu.

Johtoryhmän varapuheenjohtajan tehtäviin kuuluu

- 1) avustaa johtoryhmän puheenjohtajaa tämän tehtävissä,
- 2) hoitaa johtoryhmän puheenjohtajan tehtäviä tämän ollessa estyneenä.

6. Johtoryhmän kokoukset

Johtoryhmän kokoukset pidetään pääsääntöisesti verkkokokouksina sovittua verkkokokousohjelmistoa käyttäen. Verkkokokouksia varten jokainen johtoryhmän jäsen huolehtii tarvittavista verkkoyhteyksistä ja välineistä itse.

Sopivaa kokousajankohtaa tiedustellaan johtoryhmän jäseniltä ennen kokouksen koollekutsumista. Kokoukset kutsutaan koolle sähköpostitse vähintään viikkoa ennen kokousta. Mikäli kokous järjestetään normaalina kokouksena (ei verkkokokouksena), kokous kutsutaan koolle sähköpostitse vähintään kahta viikkoa ennen kokouksen järjestämistä.

Kokouksen esityslista julkaistaan verkossa viimeistään kolme (3) päivää ennen kokousta. Esityslistan julkaisemisesta tiedotetaan johtoryhmän jäsenille sähköpostitse.

Johtoryhmä kokoontuu puheenjohtajan kutsusta vähintään puolivuositain. Kuka tahansa johtoryhmän jäsenistä voi myös pyytää lisäkokouksen järjestämistä puheenjohtajalta.

Lisäkokous järjestetään, mikäli puheenjohtaja katsoo sen aiheelliseksi tai ilman puheenjohtajan harkintaa, jos 1/3 johtoryhmän jäsenistä lisäkokousta ehdottaa. Johtoryhmän kokousten sihteerinä toimii puheenjohtajan siihen määräämä henkilö.

Johtoryhmän kokouksissa on puhe- ja läsnäolo-oikeus kokoukseen kutsutuilla henkilöillä. Äänioikeus on johtoryhmän jäsenellä tai hänen poissa ollessaan hänen henkilökohtaisella varajäsenellään.

Johtoryhmä on päätösvaltainen, jos vähintään puolet sen jäsenistä (itse tai henkilökohtaisen varahenkilönsä edustamana) on läsnä kokouksessa.

Johtoryhmän kokouksissa asiat ratkaistaan keskustelemalla. Mikäli yhteisymmärrykseen ei päästä, asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänen enemmistöllä paitsi uusien jäsenorganisaatioiden ottaminen tai työjärjestyksen muuttaminen, joka edellyttää kaikkien läsnä olevien yksimielistä hyväksyntää ja jäsenorganisaation erottaminen, josta kaikkien muiden paitsi erotettavan on oltava keskenään yksimielisiä. Äänen mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan mielipide. Verkkokokouksissa äänestys voidaan suorittaa verkkokokousohjelmistossa olevalla äänestystyökalulla.

Kokouksissa pidetään päätöspöytäkirjaa, jonka kokouksen sihteeri laittaa julki verkkoon viikon kuluessa kokouksen pitämisestä. Pöytäkirjan julkaisemisesta tiedotetaan johtoryhmän jäsenille sähköpostitse.